

Kommissorium for taskforce vedrørende onlinemarkedspladser

Regeringen har en ambition om at sikre regelefterlevelsen på onlinemarkedspladser for at styrke forbrugersikkerheden og sikre lige konkurrencevilkår for danske virksomheder. Der nedsættes derfor en tværgående taskforce med inddragelse af relevante myndigheder og organisationer, der skal styrke samarbejdet og indsatsen – både i Danmark og i EU - i forhold til udfordringerne relateret til onlinemarkedspladser.

Baggrund

Det globale handelsmarked er i rivende udvikling, og antallet af pakker med produkter, der bliver sendt direkte fra lande uden for EU til forbrugere i EU, er steget kraftigt gennem de seneste år, ligesom analyser viser, at de store onlinemarkedspladseres popularitet fortsat er stigende blandt danskerne. Onlinemarkedspladserne har introduceret en forretningsmodel, der giver forbrugere i Danmark og resten af EU mulighed for at handle direkte med lokale sælgere i tredjelande. Flere undersøgelser viser dog, at mange af de produkter, som sælges på disse onlinemarkedspladser, er ulovlige eller decideret farlige. Som reglerne er i dag, har onlinemarkedspladserne, hvis de kun formidler salg af produkter, ikke et proaktivt ansvar for at sikre, at de produkter, der sælges på deres platforme, lever op til gældende EU-regler vedr. krav til produkter, producentansvar mv. Der er og kommer dog nogle forpligtelser for onlinemarkedspladser med Digital Services Act (DSA) og den nye produktsikkerhedsforordning (GPSR), som dog umiddelbart ikke er af et tilstrækkeligt omfang ift. at afspejle onlinemarkedspladseres voksende rolle på markedet eller ift. at sikre effektiv håndhævelse ift. produktsikkerhed. Dette udfordrer forbrugersikkerheden, ligesom det i væsentligt grad resulterer i ulige konkurrencevilkår for regelefterlevende virksomheder.

Under forhandlingerne af nye regler i EU, herunder særligt forordning om digitale tjenester (DSA) og produktsikkerhedsforordningen (GPSR), har regeringen løbende arbejdet for at pålægge onlinemarkedspladserne et større ansvar for at sikre sig, at de produkter, der bliver solgt på deres platforme, lever op til gældende EU-regler vedr. krav til produkter, producentansvar mv. I praksis har det dog vist sig vanskeligt at pålægge onlinemarkedspladser et generelt større proaktivt ansvar – særligt på baggrund af manglende opbakning fra Kommissionen og andre medlemslande.

Opgavebeskrivelse

Taskforcen har til formål at styrke samarbejdet og indsatsen i forhold til udfordringer relateret til onlinemarkedspladser på tværs af myndigheder og organisationer i Danmark.

Taskforcens primære opgaver vil være at:

- Styrke og koordinere myndighedernes og organisationernes indsats mod onlinemarkedspladser.
- Identificere muligheder og begrænsninger for håndhævelse af og på onlinemarkedspladser i den nuværende og kommende lovgivning i både Danmark og EU.
- Drøfte, hvordan den løbende håndhævelse kan styrkes inden for eksisterende lovgivningsmæssige rammer samt dele erfaringer om mulighederne for at håndhæve nuværende forpligtelser og kommende lovgivning over for onlinemarkedspladser.
- Udarbejde fælles forslag til nye indsatser, herunder eventuel ny lovgivning, der kan bidrage til at løse udfordringerne.
- Bidrage til styrket koordination med likemindedede lande og EU-institutioner og sikre en koordineret dansk interessevaretagelsesindsats i EU-regi.
- Drøfte fælles kommunikationsindsats med henblik på at ændre forbrugernes adfærd

Organisering

Jf. rollen som centralt forbindelseskantor for markedsovervågning i Danmark ledes taskforcen af Sikkerhedsstyrelsens vicedirektør, Kirsten Wilbour Christiansen. Taskforcen består af repræsentanter fra myndigheder på vicedirektør- eller kontorchefniveau og af ledelsesrepræsentanter fra de deltagende eksterne organisationer. Taskforcen suppleres af en operationel arbejdsgruppe, der består af de deltagende myndigheders og eksterne organisationers tekniske/juridiske eksperter. Mens taskforcen skal sætte den politiske og strategiske retning for arbejdet i taskforcen, skal den operationelle arbejdsgruppe arbejde med de identificerede udfordringer og mulige løsninger inden for de rammer, som taskforcen har sat.

De eksterne organisationer kan deltage med op til 3 deltagere i alt og kan lade sig repræsentere af medlemmer.

Foruden Sikkerhedsstyrelsen kan taskforcen bestå af følgende myndigheder og organisationer:

- Erhvervsministeriet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Erhvervsstyrelsen samt Patent- og Varemærkestyrelsen.
- Digitaliseringsministeriet og Digitaliseringsstyrelsen
- Miljø- og Ligestillingsministeriet og Miljøstyrelsen
- Justitsministeriet
- Skatteministeriet, Toldstyrelsen og Skattestyrelsen
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Fødevarestyrelsen
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Lægemiddelstyrelsen
- Forbrugerombudsmanden
- Forbrugerrådet Tænk

- Dansk Erhverv
- Dansk Industri

Yderligere relevante myndigheder og organisationer kan løbende inviteres. Endvidere kan repræsentanter fra Europa-Kommissionen samt repræsentanter fra onlinemarkedspladser inddrages efter behov, ligesom der kan inddrages anden relevant ekspertise løbende.

Sikkerhedsstyrelsen vil løbende orientere i Markedsovervågningsudvalget om taskforcens arbejde, bl.a. med henblik på, at arbejdet i Markedsovervågningsudvalget og taskforcen er koordineret. Tilsvarende vil Patent- og Varemærkestyrelsen løbende orientere Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser om taskforcens arbejde.

Mødestruktur

Der lægges op til at afholde møder i taskforcen hver tredje måned frem til slutningen af 2025, hvor mødefrekvensen og behovet for taskforcen evalueres. Møderne afholdes med fysisk fremmøde i København. Derudover mødes den operationelle arbejdsgruppe til en månedlig check-in, der foregår skiftevis online og med fysisk fremmøde.

Sikkerhedsstyrelsen varetager sekretariatsfunktionen for taskforcen, herunder også for den operationelle arbejdsgruppe, mens de andre medlemmer kan anmode om specifikke dagsordenspunkter forud for møderne. I tilfælde af at der på specifikke møder skal drøftes fortrolige myndighedserfaringer, forbeholder Sikkerhedsstyrelsen sig retten til at indsnævre deltagerkredsen på det pågældende møde eller dagsordenspunkt. Det forventes, at en stor del af taskforcens arbejde foregår mellem møderne, hvorfor deltagerne i den operationelle arbejdsgruppe forventes at skulle arbejde med specifikke opgaver mellem møderne med henblik på at sikre fremdriften i den tværgående, styrkede indsats.